

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

4. Quam citò Deus exaudiat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Chrysof. in
Cat. Matth.
18.

Chrysof. in Catena: Vide, inquit, divini amoris superabundantiam: petit servus folius temporis dilationem: ipse autem majus eo, quod petit, dedit, & dimissionem, & concessionem totius mutui. Volebat autem & à principio dare, sed volebat solum suum esse donum, sed & supplicationis illius, ut non incoronatus abscederat.

Hoc certè Deo solenne est, ut det plura, quàm promittat. Uberior gratia, quàm precatio. Ambros.

Mundus dat
minus, quàm
& juratus
promittat.
Genes. 32.

Mundus è contra semper minus, quàm etiam juramento promittat.

Mutavit mercedem meam decem vicibus. Iergo, labora, servi mundo, ejusdem promissis præsta fidem, centies mutabit mercedem tuam.

2. Mach. 7.

Antiochus ille promittebat, ac jurabat, divitem se juvenem illum, ac beatum facturum. O deceptorem! Sic, sic mundus promittit beatum facere, quem efficit infelicem.

Psal. 145.
Campen.
Amos 2.

Nolite sperare in Principibus, in filiis hominum, in quibus non est salus. Paraph. Camp. Non enim habent potestatem beandi quempiam.

Deut. 3.
3. Reg. 16.

Deceperunt eos idola sua. Surgant, & optulerunt vobis, & in necessitate vos protegant: invocate nomina Deorum vestrorum, si forte vos audiant.

Psal. 144.

Non est, non est nisi Deus noster fidelis in omnibus verbis suis.

Psal. 117.

Bonum est sperare in Domino, quàm sperare in Principibus.

Lib. de patien.
& fort. num. 5.

Testis fit ille in Vitis Patrum. Senex quidam sedebat in eremo, qui longè habebat aquam à cellâ suâ duodecim miliaria: ubi dum semel iret haurire aquam, defecit, & dixit: Quid necesse est, ut hunc laborem patiar? Veniam, & habitabo circa aquam hanc. Et cum hoc dixisset, conversus est, & vidit quendam sequentem se, & numerantem vestigia sua. Interrogavit autem eum, dicens: Quis es tu? Et dixit: Angelus Domini sum, & missus sum numerare vestigia tua, & dare tibi mercedem. Quod cum audisset senex, forti animo factus est promptior, & adhuc longius posuit cellam suam ab illâ

Aquâ quinque miliaria. Bonum ergo bonum est sperare in Domino, qui vestigia dinumerat, qui neque unicum gressum in suum divinum obsequium suæ mercede relinquit.

Quàm citò Deus exaudias.

PUNCTUM IV.

Munifici, ac liberalis est, citò dare. Aded munificus, ac liberalis est Deus noster, ut nullâ interpositâ morâ exaudiat. Plorans nequaquam plorabis, miserans miserabitur tui: ad vocem clamoris tui, statim ut audierit, respondebit tibi. Hoc est, ubi afflictus plorabis, vix primas lacrymas fundes, cum statim commiseratione tactus accurret, lacrymasque absterget. Hoc sibi vult: Plorans nequaquam plorabis. Ad vocem, non voces, hoc est: ad primam lacrymam, quæ multum clamat, statim respondebit tibi. Interl. Magis re, quàm voce. Ubi notandum est illud, statim, quod est: Vix illa lacryma, illud suspirium, petitio illa Dei aures pulsabit, cum subito exaudietur.

Isa. 30.

Deus precantes extemplo audit.

Interl.

D Nazianzenus ad illud: Si conversus ad Nazianzen. Dominum ingemueris, salutem consequere. orat. 18. Videtis, ait, cum gemitu salutem conjunctam esse? Et jamnum te loquente dicit: En adsum. Nihil, subdit, inter petitionem, & ademptionem intervenit. Et in Nazianzenum Cretensis: Quid hac salute parabilius? siquidem cum gemitu salus est conjuncta. Rursum: Adhuc te loquente, petitionisque verba connectente, necdum illis conclusis, dicit: En adsum, petitioni tuæ satisfaciam.

Cretens.

Aures enim ejus in preces eorum. Sic legit Salvianus, qui subdit: Per id, quod dicitur, divinas aures in precibus semper esse justorum, non audientia tantum Dei, sed quædam quasi obedientia demonstratur, semper exaudit, illico audita concedit.

Psal. 33.
Salvian.

Inclina, Deus, aurem tuam, & audi, aperi oculos tuos, & vide desolationem nostram: attende,

Dan. 9.

brade. & fac: ne moveris propter remetipsum, Deus meus. Cùmque adhuc loquerer, & orarem, &c. adhuc me loquente, ecce vir Gabriel cecidit volans cecidit me, dixitque: Ab exordio precum tuarum egressus est sermo, &c. Expende singula: Cùmque adhuc loquerer: Iterum dico, adhuc me loquente, ecce, cecidit volans ab exordio precum. O citam, & verè citam exauditionem!

Ut quæ hæcenus dicta sunt, amplificentur: Eritque, antequàm clament, ego exaudiam: adhuc illis loquentibus, ego audiam, hoc est, dum secum ipsi deliberant de gratiis postulandis, quia antequàm ora aperiant, ut postulent, ego exaudiam.

Psal. 50.

Domine, labia mea aperies. Postulas tibi, & David, os aperiri. Sed quomodo id postulas clausis labiis? Prævenit nimirum Deus, & jam labia aperuerat. Tam liberalis est Dei natura, ut eodem tempore, aut prius concedat orata.

Psal. 10.

Desiderium pauperum exaudivit Dominus, præparationem cordis eorum audivit auris tua. Regia, & Complut. Præparationem cordis eorum attendit auris tua. Attendit. Summa attentatione, erectis auribus auscultas ipsam cordis præparationem. hoc est, primum animi postulari motum. Symmach. Propositum cordis eorum audivit auris tua. Ubi etiam pro celeritate norandum est verbum illud præteritum, audivit, non tam audit, quàm jam audivit. O Deum liberalem! & Deum munificum! Quisnam Rex propositum exaudit? O si preces! & si lacrymas exaudiret post mentes! & si post multa itinera! Et tamen ad hanc Dei audientiam, vel sola cordis præparatione homines non veniunt, vel solo cordis proposito non accedunt.

Dan. 10.

Ex die primo, quo posuisti cor tuum ad intelligendum, ut te affligeres in conspectu Domini, exaudita sunt verba tua. Non ait, ex die primo, quo clamasti, vel orasti; sed ex die primo, quo posuisti cor tuum. q. d. præparationem cordis audivit. Hoc sibi vult, Ex die primo, quo posuisti cor tuum, non ad orandum, sed ad intelligendum, hoc est, ad cogitandum de orando, exaudita sunt verba tua.

Speranza Scriptura selecta.

A Præparationem cordis eorum audivit auris tua. Non solum orationem exaudit, sed etiam præparationem orationis. Sic intelligit cogitationes de longè. Unde David orabat: Intellige clamorem meum. Hebr. Intellige meditationem cordis mei. Psal. 5.

Vix Moyses genu flexerat, cum ait Dominus: Quid clamas ad me? et si nihil diceret, præparationem, scilicet, cordis ejus jam Dominus audierat. Exod. 14.

B Dixi: Confitebor adversum me iniquitatem meam Domino, & tu remisisti iniquitatem peccati mei. Ubi D. August. Davidem loquentem introducens: Vox, inquit, mea in ore nondum erat, sed auris Dei jam in corde erat. Psal. 31.

Hanc Dei celeritatem mysticâ illâ visione rotarum illarum, curi usque Dei inquit Ezechiel: Rota, inquit, in medio rotæ, & spiritus vite erat in rotis, & animalia ibant in similitudinem fulguris coruscantis. Ezech. 2.

C Mira undequaque velocitas: rotæ in rotis, ne contrafractâ unâ, plures illicò non præstò essent: rotæ, quæ solum ibant, non retrocedebant: Euntes ibant, & non revertebantur. Quin erat animata: Spiritus vite erat in rotis, hoc est, ad voluntatem, vel voluntatis imperium discurrebant. Animalia ibant, ut fulgura. O divinam velocitatem ad precum exauditionem currus tam expeditus, rotæ animate, animalia ignea, & alata.

Curvus Dei decem millibus multiplex. Psal. 67.

Propriè Græcè: Ex decem millibus multiplicatis, ac frequenter replicatis compositus. Pagnin.

Millia latantium. Pagn. Millia Angelorum.

Angeli, vel non habent necesse transire per medium, vel in momento ferè à loco ad locum feruntur. D. Hier. ex Hebr. Curvus Dei innumerabilia abyntantium. Hebr.

E Metaphoræ velocitatis. Psal. 17.

Item David: Ascendit super Cherubim, & volavit: volavit super pennas ventorum.

Et alibi: Qui producit ventos de thesauris suis. Qui thesauri sunt isti? Apostolus dicit, thesauros Dei esse misericordiam Dei: Qui dives est in misericordiâ, de hac ventos producit, ut ad auxiliandum feratur super pennas ventorum. & ante eosdem ventos per consequens ad auxiliandum festi-

net. Ephes. 2.

D net;

ner : Super pennas ventorum ; ergo prior ventis.

Malach. 4.

Sic in Malach. Orietur vobis Sol , qui mox totum illuminat hemisphærium ! O Solis velocitatem ! Sol omni sagittâ , omni gravium motu vel ad centrum velocior : quem cum sum per anni spatium naturali et conficit , eundem per paucis horis perficit raptus . Quid si præterea Sol esset alatus ? En Deus noster ad auxiliandum oritur , sicut Sol . & sicuti Sol alatus : Sanitas , subdit , in pennis ejus .

Cant. 8.

Alij . Immo & solem prævertit . Psal. 56.

Quin ad majorem velocitatem dicitur Deus alas habere igneas . Lampades ejus lampades ignis . Alij . Ala ejus , ala ignis .

Nec solum , quò celeriter misericordia utatur , oritur ut Sol alatus , sed Solem ipsam præcurrit , auroram excitat . Exurge gloria mea (in auxilium meum) exurge , psalterium , & cithara , (ad consolandam hanc mœrentem animam .) Respondit statim : Exurgam diluculo . Hebr. Excitabo auroram .

Hebr.

Osea 6 . Sept . Pagn . Nyssemus .

Quasi diluculum preparatus est egressus ejus . Sept. Preparatum invenies . Pagnin . Quasi aurora preparatus est egressus ejus . Nyssemus . Qui colitur , ut misereatur ; jam misertus est ut coleretur .

Ut verò puniat , ut castiget , auroram non excitat , sed tardus ad iram , cruribus marmoreis incedens ad exercendam justitiam , pervenit cunctabundus in ipso fervore diei , vel post meridiem , vel ad vesperam . Sic cum Adamum esset ejecturus è Paradiso , ambulabat ad auram post meridiem . Sic in domum Abrahamæ pervenit in ipso fervore diei , ut eum tunc temporis Abraham detineret . Sic ad vesperum fletus , & ad matutinum lætitia .

Gen. 2 .

Longum tempus expectare non potest , ut misereatur : quod est , continere non potest in irâ suâ misericordias suas . Adhuc quadraginta dies , & Ninive subvertetur . D. August. de subversione quoad mores intelligit . Eversa est Ninive , quæ mala erat , & bene ædificata est , quæ non erat : stantibus enim mœnibus , atque domibus , eversa est civitas in perditis moribus : perfecta subversio , aut potius conversio . Unde revertunt alij : Et Ninive

Iona 3 . D. Aug. 12 . de Civ. c. 14 .

Alij .

versa superiori , hoc est , ab inferiori , quam respiciebat , parte , ad superiorem , quam clauso oculo non videbat . Hanc autem misericordiam irrogaturus Deus tandiu expectare nequit : unde per Sept. clamat : Adhuc tres dies , & Ninive subvertetur .

Sept.

Quinimò 2. Reg. prænuñciat Regi David Propheta Gad trium dierum pestilentiam , sed misericordia , auditis precibus , tandiu expectare nequit , sed tempus prævenit . Comminatus enim fuerat trium dierum pestilentiam , & quia hanc elegit , Immisit Dominus pestilentiam in Israël , ut ibi dicitur . usque ad tempus constitutum , quod D. Ambros. legit , usque ad horam prandij . Quid hoc ? Optio trium dierum in tres horas convertitur ? A mane usque ad horam prandij . Non potuit nimirum expectare diutius : Cesset , cesset jam manus tua , &c .

2. Reg. 24 .

D. Ambros.

Quid , quòd si fortè paulisper remoretur , nec tam citò exaudiat (ut more nostro loquamur) pudore suffunditur . Luctabatur cum Jacob , & ab aurorâ præveniri non volens clamabat . Dimitte me , aurora est ; jam enim ascendit aurora . Nota , ait D. Thom. quòd loquitur ad modum domini , seu viri maturi , & honesti , qui erubescit videri luctari , vel aliqua sibi nõ condigna agere . Lucta hæc , ut jam diximus , complexibus orationis peracta est . Osea 12 . Flevit , & oravit . Noluisset ergo videri sibi non condigna agere , quæ erubuerit Deus , si quis videret Jacob deprecantem , & eum illicò non exaudientem .

2. Reg. 24 .

Deus velut erubescit tardius misereri . Gen. 32 .

D. Thom.

Osea 12 .

Hinc Propitiatorium duo Cherubim expansis alis undequaque tegebant . Cur alis expansas habebant ? Ne scilicet super Cherubin ascensus tardaretur , sed mox cum alis expansis , & ad volandum paratis Cherubim inveniret : quò nimirum super hos alatos cursores ad propitiandū non solum curreret , sed volaret .

Exod. 25 .

Cherubim cum passis alis in- umbrabant Propitiatoriū .

Huc facit , quòd toris in Scripturâ dicitur Deus exaudire in igne , & per ignem : Deus , qui exaudierit per ignem , ipse sit Deus . Et exaudivit eum in igne de celo super altare holocausti . & alibi sæpè . Quid est , quòd potius per ignem , quàm per aliud elementum

3. Reg. 18 . 1. Paral. 21 .

Deus cur in igne exaudiebat .

mentum exauditionis signum dabit? **A** Fratres, ad mysticam petram, & illa dabit aquas. Quia nimirum ignis velocius cæteris omnibus est elementum. Ut ergo velocitas divinæ exauditionis significaretur, dictum est: *Qui exaudierit per ignem, ipse sit Deus.* Quasi Deus cognoscat Deus ex eo, quod subito exaudit.

Mane exaudies vocem meam, & mane astabo tibi, dicebat David. Mane, non in meridie, non vespere, sed mane, tempestivè diluculo.

Ad ipsam ore meo clamavi, & exultavi sub lingua mea. Theod. & Symmach. ex Græco: *Statim ac preces obtuli, quod petebam, accepi.*

Citò proferte stolam primam, &c. Videtur non posse expectare, citò. Vix quatuor verba filius dixerat, etiam multa fuerat meditatus, cum eum pater interpellavit, majoraque dedit, quam filius unquam cogitasset. Meditatus fuerat multa filius: *Ibo ad patrem meum, & dicam ei, &c.* pater verò, ne qua fieret temporis accessio, inquit pueris: *Citò, citò, &c.*

Moyfi quondam imperavit Deus, ut magnalia quædam in Ægypto virgæ illius percussione patretur, ac sitienti populo aquam de petra daturus, non virgæ percussione eum uti voluit, sed *Loquimini*, inquit, *ad petram, &c.* Quod cum Moyfes non egisset, indignatus Dominus dixit ad Moysem, & Aaron: *Non introducatis hos populos in terram, quam dabo eis.* Cur id, quæso? Et quodnam piaculi genus, insensibilem illam petram percussisse? Nonne eadem virga ad magnalia ferè quæque patranda adhibita est? ad aërem nimirum, ac flamen percutiendum, ad aperiendum mare? Ratio, quæ non habetur in facto, in mysterio requiratur. Id certè declarat Apost. *Petra autem erat Christus.*

Ut ergo sese ostenderet Deus, quam pronus sit ad exhibendas largissimè gratiarum aquas, vocem tantummodo loquentis, non ictum virgæ requisivit. Ille, ut Moyfes, aquam de petra, virgæ percussione, educere tentat, qui tenerrimam hanc petram, duriorum existimans, diffidente propiore conatu, orationis voce posthabita, divinas gratias exprimere, & extorquere præsumit. Loquimini,

A Fratres, ad mysticam petram, & illa dabit aquas.

Post illam Philisthorum stragem, si- *Judic. 17.* tim passus fortissimus Samson, ut citò exauditus! Aperit ei fontem ex eadem maxilla, ne passum unum aliud moveat ad querendam aquam: unde dictus est, *Fons invocantis de maxilla.* Ubi cum celeritate exauditionis liberalitatem simul notare est, cum sitientiservo fontem aperuerit.

B Tam citò, tamque certò exaudit, ut antequàm orans postulet gratias referre possit pro re veluti jam recepta. *Cum gratiarum actione petitiones vestra immoescant, Deo gratias agere possumus apud Deum.* Quisnam, ô Apostole, orationis est ordo, prius gratias agere, postea orare? *Contra didici.* Sed cum Deo, qui antequàm petam citò, & tam certò exaudit, hunc latè ordinem servare possumus, gratias nimirum agere, & postea orare: quasi possit dicere quisquis orat: *Gratias ago, Domine, pro hoc, quod flagito, beneficio: nam quod petij, certà spe jam adeptus sum.*

C Sed dices: Quomodo hoc esse potest? Duobus, vel tribus abhinc annis gratiam postulo, sanitatem, filios, bona temporalia, &c. & vix obtinui, vel nec obtinui? quomodo alis volat? quomodo exaudit in igne? qui post triennium exaudit, vel adhuc non exaudit? *Falleris.* Videtur tibi per triennium distulisse: in igne, in igne exaudivit te. *Ex die primo, quo posuisti cor tuum, &c. exaudita sunt verba tua.* *Psal. In quacunque die invocavero te, exaudi me.* *Alij, Alij. Exaudisti me, q. d. jam me exaudisti.*

D Exauditus es, sed nescis: quia nescis effectum orationis. Non est effectus orationis, consecutio postulationis illius temporalis, sed conformitas voluntatis ad Dei voluntatem: alioquin Christus Dominus noster consecutus non esset suæ orationis effectum, cum in horto *Luc. 22.* oravit: *Transfer calicem à me.* Sed utique consecutus est, quia non suam, sed Patris voluntatem petebat; *Non mea, inquit, sed tua voluntas fiat;* quæ conformitas si nostris adesset orationibus, semper exaudiremur in igne. Si postulas sanitatem, nec obtines, exauditusne es in igne?

D 2 Utique:

Psal. 5.

Theod. Symmach. ex Græc. Luc. 15.

Num. 20.

1. Cor. 10.

Utique: nihil enim à divinà tua distat voluntas; quod est orationis effectus: & ita sanitatem, quia non expedit, non concessisse, fuit in igne: cum verò expedit concedere, est in igne.

Adhuc querulus ex postulabis fortasse: Multo abhinc tempore auxilium flagito, oro, nec exaudior: mutatus mihi videtur Deus in crudelem. *Clamo ad te, & non audis me*, inquit Job: *sto* (persevero in orando, ait D. Thom.) *& non respicis* (exaudiendo) *mutatus es mihi in crudelem*. Ubi Philippus: In clamore intentio est orantis, in stando verò perseverantia. Unde Tigur. *Perseverantem minimè curas*. Vel ut transfert Vatab. *Cum sto tacendo, nihil me curas*, hoc est, neque me supplicem, & prostratum, clamantemque attendis, neque stantem, tacentemque respicis. Sed notandum, quod bene notat Cajetanus illud, inquit: *Non audis me*, eximiam quandam erga Deum charitatem ostendit: sic enim loquitur, quia ab eo se credit audiri; neque enim si non audiretur, surdo narraret suas ærumnas: amanti ergo quodam ingenio, & arte conqueritur, quòd non exaudiat, qui certò sciebat, quòd exaudiebatur.

Sic, *Cum invocantem exaudierit me, non credo, quòd audivit vocem meam, in turbine enim contores me*. Quasnam contradictiones loqueris, è Job? Nulla est contradictio, inquit Lyranus. Exaudivit Deus Job ad profectum, sed credidit, quòd non fuerit exauditus, quia non exaudivit eum ad votum, ab eo removendo flagella. Mutatus id fuit à S. Isid. Sæpè Deus multos non exaudit ad voluntatem, ut exaudiat ad salutem, &c. Sic cum sanitatem non restituit, febriem, dolorem non tollit, non exaudit ad voluntatem, sed exaudit ad salutem, &c.

Præterea exauditur, qui orat, sed suo tempore, congruo puta, & opportuno tempore exauditur. *Adjutor* (certè Deus) *in tribulatione, sed in opportunitatibus*.

Veniens veniet, & non tardabit, inquit Propheta. Videtur tibi tardare; quia negis tempus, & horam: ubi tempus oppor-

tunum advenerit, volat, adest, prævenit, ut dicat, *Eccc adsum*.

Jacet infirmus ille calore æstuans, & præ sic ardens totus præscripti refrigerij singulis momentis horam exquirit: amans mater quietem imperat, spondet horà præscriptà refrigerium. Fili, quiesce, hos in te semper defixos oculos, amore tui à te non avertò, & ad horam converto, ut præscriptà hora habeas refrigerium. *Ecce!* conqueritur filius, omnia sine ordine currunt, vel potius sistunt horologia: heu, mater, ardeo: Sic volvitur, ac revolvitur, conqueritur, clamat. *Quid hoc? Ardor febris, & passio est*. Sed vigilantem, ac diligentem matrem videre est, ubi hora præscripta venerit, mox, mox poculum porrigentem: *Bibe, fili hæc est hora*. *Quid si ante horam dedisset? Mortem misero propinasset*. Ita nobiscum Deus. Dat nobis refrigerium illud, quod quaerimus, sanitatem, quam imploramus, &c. suo tempore. *Va nobis, si ante debitum tempus daret*. Sed præscripta hora, ut currit! *Ego Dominus, qui servo eam* (magis quam quævis mater amans) *nocte, & die servo eam: repente* (ubi hora advenerit) *propinabo ei*. In Eccl. *Medicina omnium* (malorum) *in festinatione, & ros obvians ab ardore veniens humilem efficit eum*. Sept. *Ros occurrens ab ardore latificabit*.

Nota, *obvians, occurrens*, quod non expectat horam, sed obviam venit, ut horà præscriptà dicat: *Eccc adsum, &c.* *Er famicus in pennis ejus*, hoc est, citissimè, cum tempus erit, sanitatem restituet, eam etenim alis deferet. *Aseensor calis auxiliator tuus*. *Pagnin. Equitans calos in auxilium tui*.

Hunc Dei morem imitari debemus, congruo tempore, & citò dando, quod dandum est, *Si oculus vidua*, dicebat Job, *expectare feci*. Sept. *Vidua oculum non tabesci*, quod est secundum Nicet. *Benefaciendâ promptitudo à Deo discenda*. Hebr. *proprie est: Oculum vidua non contempsit, vel non feci ut desiceret*. Tigur. *Si viduas lactari vanâ spes ut lactant, qui*

Deus misericorditer curatur dare, quia petimus. Esa. 27.

Eccl. 43.

Sept.

Malach. 4.

Deut. 33.

Pagnin.

Job. 30.

Philipp.

Tigur.

Vatab.

Cajet.

Job. 9.

Nicol. de Lyr.

vid.

S. Isid.

Psal. 9.

Habac. 2.

qui dicunt : Vade, & revertere, & cras dabo tibi, cum statim possint dare. Hilaris ergo datores esse debemus, memores illius vulgari, tritiquè proverbii: Bis dat, qui cito dat.

Hic Deimos est, properare, currere, volare, adesse, prævenire: ut beneficium conferat, non moratur. Si moram fecerit, expecta eum: quia veniens veniet, & non tardabit. Quomodo veniens venit, si moram facit? Ah morula aliquid nescit, ut sic dicam, ut statum colligat, ocyorque currat. Academici illi canem habent venaticum jacentem, & ajunt sub eo: Otior, ut ocyor. Sic ita dixerim, oritur Deus, ut ocyor currat. Veniens veniet, & non tardabit.

Iterum quam cita sit Dei largitio, declarat locus ille Exodi, ubi Sacerdos Sanctuarium ingressus, tintinnabula vesti appensa defererebat. Solent Magnates, ac Principes tintinnabulo servos ad se vocare, qui mox sono percepto accurrunt. D. Thom. op. de Beatitud. Ita Deus curam gerit animarum, ut videatur servus emptivus singularum. Ingredientis igitur ad orandum supplicis ut primum tintinnabulum petitionis audit, accurrit: Invocabis, & Dominus exaudiet, clamabis, & ducet: Adsum. Ubi apparet, Deum veluti servum nostras preces tanquam vocem suorum dominorum expectare, & ut inquit David, quasi ad fores semper tintinnabulum erectis auribus expectare. Propè est Dominus omnibus invocantibus eum. Et in quacumq; die invocavero te, velociter exaudi me. Preparationem cordis eorum audivit auris tua. Chald Arriges aurem tuam ad orationes eorum.

Noverat hoc Augustinus, qui dicebat: Petieram à te castitatem, & dixeram: Da mihi castitatem, & continentiam sed noli modò. Timebam enim, ne me citò exaudires, & citò sanares à morbo concupiscentiæ. q. d. Ejus quidem naturæ es, ut statim ac oraris, exorati sis.

Hinc meritò dictum est: Non est alia natio tam grandis, qua habeat Deos appropinquantes sibi (ad fores semper) sicut Deus noster adest cunctis obsecrationibus nostris, vel juxtà Onkelum: Quis est populus magnus,

A cui Deus ita appropinquet, ut suscipiat orationem ejus in tempore tribulationis, sicut ipsa Dominus Deus noster in omni tempore, quo nos oramus?

Ut currit audito tintinnabili sono: Vox turturis audita est in terra nostra: quasi dicat: Curramus, &c.

Pulchrè expendit Chrysol. illud Lucæ de amico, qui pueros suos secum habebat in cubili, & his prior pulsantem audiebat: O quam pulsanti iste gestivit occurrere, qui sic secreti sui cubile ipsam collocavit ad jannam! O quam non ad janua tantum Dominus, sed ipsa janua Dominus est! Ego sum, inquit, janua. qui dormientibus servis, pulsantis necessitatem solus, & primus audivit.

Facit ad citam exauditionem locus Apóst. Spiritus postulat pro nobis. Communis expositio, est, id perinde esse, ac si diceretur, postulari facit. Donum ergo paravit, antequam donum petamus, qui nos excitat ad donum petendum, quod secum habet, nec opus, ut donum ad donum tollendum revertatur.

Chrysol in orat. Dominic. expendens verbum, Pater: Cum Patrem postulat, inquit, multà prece filius non laborat, sicut enim petere cogit necessitas genitum, ita urget charitas dare genitorem.

De impedimentis exauditionis.

PUNCTUM V.

Clamabunt, & non exaudiet propter superbiam majorum, hoc est, vel quia Deo non clamant, sed aut lamentantur, aut de sua fortunâ queruntur: vel non Deum, sed cognatos, vel amicos, vel potentes homines obnixè obsecrant: aut certè si Deum orant, non ejus gratiâ & benevolentiam in primis quærunt, sed à malis liberari cupiunt. Hoc sibi vult, propter superbiam malorum, Id est, propter excessum malorum quæ patiuntur, & non propter amorem declamant. De his Propheta: Clamarunt, nec erat, qui salvos faceret, ad Dominum, nec exaudivit eos. Ideò subdens,

D 3 con-

Dei ad benefaciendum de-properatio. Habet.

Exod. 28. Sacerdos olim tintinnabula vesti appensa cur gerebat.

D. Thom. op. de beat. c. 2.

Isa. 58.

Pf. 144. Orationes supplicum quam attentus auscultet Deus. Pf. 10. Chald.

August. 1. 8. Confess. c. 7.

Deut. 4.

Onkelus.

Cant. 2.

Chrysol. ser. 39. Luc. 11.

Rom. 8.

Chrysol. serm. 11.

Iob. 35.

Orationem cassam multa efficiunt.

Psal. 17.